Nr 74.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående redovisning av tillgångar och skulder m. m. vid örlogsvarvens marinverkstäder.

(1:a avd.)

I propositionen nr 112 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 28 februari 1947, föreslagit riksdagen dels att — med ändring av sitt i statsverkspropositionen till 1947 års riksdag (bil. 6, punkt 93) därutinnan framlagda förslag — till Marinen: Underhåll av fartyg m. m. för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 25 700 000 kronor, dels ock att såsom kapitalinvestering i fonden för förlag till statsverket till Rörelsekapital för marinverkstäderna för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 6 000 000 kronor.

Med den vid 1944 års riksdag beslutade omorganisationen av Stockholms och Karlskrona örlogsvarv åsyftades bland annat att skapa möjligheter att verkställa rättvisande självkostnadsberäkningar för verkstadsrörelsen vid varven. Fördelningen av utgifterna för den tekniska driften och för den militära beredskapen kunde nämligen med varvens tidigare organisation icke helt klarläggas, varjämte vissa med verkstadsdriften sammanhängande kostnader — såsom kapitalränta, avskrivningar å fastigheter, kostnader för dessas underhåll och reparation, pensionskostnader och olycksfallsersättningar — icke belastade verkstadsrörelsens utgiftskonto. De bokförda kostnaderna kommo härigenom att framstå såsom lägre än de verkliga.

Omorganisationen av berörda två örlogsvarv har planenligt genomförts, och sedan den 1 juli 1945 har alltså verkstadsdriften vid vartdera varvet sammanförts till en verkstadsavdelning, marinverkstäderna. Förutsättningar för tillämpande av mera rättvisande kostnadsberäkningar ha härigenom skapats.

Efter uppdrag av Kungl. Maj:t har marinförvaltningen i samråd med riksräkenskapsverket tagit frågan om lämpligheten av att redovisa de till örlogsvarven hörande verkstädernas tillgångar, inkomster och utgifter över särskilda kapitalfonder under närmare övervägande samt i skrivelse den 11 februari 1947 framlagt resultatet av den verkställda utredningen.

Enligt föredragande departementschefens uttalande i propositionen 1944: 166 borde de mål, man velat uppnå genom att giva örlogsvarvens verkstadsorganisationer ställning såsom affärsdrivande, komma inom närmare räckhåll, om redovisningen av verkstädernas tillgångar, inkomster och utgifter reglerades över särskilda kapitalfonder. Konstruktionen av sådana fonder kunde emellertid ordnas efter flera olika alternativ. Det vore sålunda icke utrett,

huruvida och i så fall i vilken omfattning örlogsvarvens å fastighetsfonden redan redovisade anläggningsvärden borde överföras till dessa nya fonder. I detta avseende stode ett förslag, som framlagts av 1940 års sakkunniga för utredning av frågan om fjärde huvudtitelns uppställning — enligt vilket utnyttjade anläggningsvärden skulle kvarstå å fastighetsfonden, som därför skulle erhålla ersättning i form av hyra från örlogsvarven — alltjämt öppet. Vare sig en sådan varvsfond redovisade fastighetsvärdena eller förhyrde dem av fastighetsfonden, komme varvens verkstadsrörelse att belastas med de kostnader för dessa fastigheter, d. v. s. underhåll, som nu täckas av å fjärde huvudtiteln uppförda ersättningsanslagen, avsättning till värdeminskningskonto och ränta å investerat kapital. Dessa kostnader skulle i så fall, i den mån de avsåge för varvsrörelsen utnyttjade anläggningar, överföras från ersättningsanslagen till örlogsvarvens driftstitlar och därmed indirekt komma att belasta sakanslagen. Detta skulle förutsätta en omräkning av dessa anslag.

Marinförvaltningen har med utgångspunkt från vad sålunda anförts övervägt frågan om upptagande av de av marinverkstäderna utnyttjade fastigheterna ävensom maskiner och för driften erforderligt rörelsekapital till redovisning å en särskild kapitalfond. Ämbetsverket har emellertid funnit, att verkstädernas anläggningsvärden tills vidare borde kvarstå å fastighetsfonden, varvid denna fond borde erhålla ersättning i form av hyra från verkstäderna.

Å den ifrågasatta varvsfonden skulle därefter endast återstå att till redovisning upptaga dels av marinverkstäderna nyttjade maskiner, dels eventuellt rörelsekapital, i vilket värdet av verkstadsförråden vore inräknat. Härom har marinförvaltningen anfört följande.

Marinverkstädernas maskiner ha anskaffats huvudsakligen med å driftbudgeten anvisade medel eller med anlitande av driftomkostnadsmedel ävensom med medel, som ställts till förfogande å diversemedelsfonden Stockholms varvs byggnadsfond. Enligt för statsbokföringen vedertagna principer äro ifrågavarande maskiner att betrakta såsom i sin helhet avskrivna, varför ur statsbokföringens synpunkt något förräntningsbart kapital med avseende på desamma icke för närvarande förefinnes.

Med hänsyn härtill har marinförvaltningen ansett, att ur självkostnadsberäkningssynpunkt icke förelåge behov att upptaga marinverkstädernas maskiner till redovisning i statsbokföringen. Att vid sådant förhållande upplägga en särskild kapitalfond allenast för redovisning av rörelsekapital för driften syntes icke böra ifrågakomma.

Departementschefen har anfört, att, ehuru vissa fördelar skulle stå att vinna vid en redovisning av marinverkstädernas tillgångar å en särskild kapitalfond, han av skäl som marinförvaltningen anfört icke ansett sig nu kunna förorda en sådan omläggning. Departementschefen räknade således med att marinverkstädernas fastigheter alltjämt skulle vara redovisade å marinens delfond av försvarets fastighetsfond och att ingen särskild fondredovisning skulle äga rum beträffande örlogsvarvens tillgångar i övrigt.

Riktlinjer för marinverkstädernas självkostnadsberäkningar syntes departementschefen vid sådant förhållande kunna av Kungl. Maj:t fastställas utan riksdagens hörande. Då emellertid grunderna för självkostnadsberäkningarna i några avseenden vore av betydelse för beräkningen av vissa anslag, syntes berörda spörsmål böra i princip framläggas för riksdagen. Departementschefen förutsatte härvid, att Kungl. Maj:t skulle äga att besluta om de jämkningar, som kunde befinnas påkallade.

I enlighet med marinförvaltningens förslag syntes departementschefen marinverkstäderna böra erlägga hyra till försvarets fastighetsfond för den å fonden redovisade fasta egendom, som disponerades av verkstäderna. Hyran borde bestämmas till belopp motsvarande vad ett civilt varv skulle behöva erlägga vid förhyrning av anläggningar av motsvarande storlek. En exakt beräkning av hyresbeloppen efter dessa grunder vore uppenbarligen icke möjlig. Departementschefen ansåge sig emellertid för närvarande kunna godtaga av marinförvaltningen verkställd beräkning, slutande på en hyreskostnad av 300 000 kronor för verkstäderna i Stockholm och 400 000 kronor för verkstäderna i Karlskrona, eller tillhopa 700 000 kronor. Därest — såsom av marinförvaltningen i skrivelse den 9 oktober 1946 under vissa förutsättningar föreslagits — marinverkstäderna vid Stockholms örlogsvarv skulle övertaga driften vid Gustavsviks docka, borde dock en uppräkning av beloppet äga rum. På sätt föreslagits av marinförvaltningen borde enligt departementschefen frågan om hyresbeloppens storlek årligen underställas Kungl. Maj:t i samband med att vederbörande myndighet avgåve förslag till stat för marinens delfond av försvarets fastighetsfond.

Såsom hyresinkomst för marinens delfond av försvarets fastighetsfond för nästa budgetår syntes departementschefen tills vidare böra beräknas det av marinförvaltningen föreslagna beloppet, 700 000 kronor.

Ifrågavarande hyreskostnader måste av marinverkstäderna inkalkyleras i priserna å utförda arbeten. Dessa priser måste därför höjas i motsvarande mån. Marinförvaltningen har med hänsyn härtill hemställt, att reservationsanslaget till underhåll av flottans fartyg m. m. måtte höjas med 700 000 kronor utöver vad ämbetsverket i annat sammanhang äskat för budgetåret 1947/48.

I årets statsverksproposition (bil. 6, punkt 93) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till Marinen: Underhåll av fartyg m. m. för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 25 000 000 kronor. Departementschefen har, då detta anslag vore tämligen knappt beräknat och icke syntes kunna inrymma här avsedda, vid anslagsberäkningen okända merkostnader, föreslagit uppräkning av anslaget. Ehuru den angivna kostnadsökningen komme att slås ut på samtliga av marinverkstäderna utförda arbeten och således icke helt komme att belasta marinens underhållsanslag, ansåge sig departementschefen för nästa budgetår böra räkna med en höjning av underhållsanslaget med angivna belopp.

Med erinran att i marinverkstädernas tillverkningskostnader för närvarande inräknades avskrivningar å maskiner och inventarier har marinförvalt-

ningen anfört, att verkstadsdriften även i fortsättningen syntes böra årligen belastas med å maskinerna i fråga belöpande avskrivningar, vilka borde tillgodoföras ett särskilt konto under driftomkostnadstiteln. Från ifrågavarande konto, förslagsvis benämnt maskinersättningskonto, skulle sedermera bestridas kostnaderna för ersättningsanskaffning av förslitna och utrangerade maskiner. Marinförvaltningen förutsatte, att vid sådant förhållande av utvidgningar betingad nyanskaffning av maskiner skulle finansieras av särskilda driftbudgetanslag allt efter uppkommande behov.

Frågan om avskrivningen å maskiner har synts departementschefen få en tillfredsställande lösning genom marinförvaltningens förslag. Marinförvaltningen har icke räknat med att ränta skall beräknas på det i maskinerna nedlagda kapitalet, enär maskinerna enligt för statsbokföringen vedertagna principer betraktats såsom i sin helhet avskrivna. Försvarets civilförvaltning har icke funnit någon saklig grund för denna uppfattning, så mycket mindre som maskinparken under alla förhållanden med hänsyn till avskrivningarna måste värdesättas. För egen del har departementschefen funnit vissa skäl tala för den av civilförvaltningen hävdade uppfattningen. Om i maskinverkstädernas självkostnadskalkyler skulle ingå samtliga de faktorer, som enskild industri hade att räkna med, syntes det i princip motiverat att räkna med ränta å det i maskinerna nedlagda kapitalet. Då emellertid inkalkylering av dessa räntekostnader — vid det förhållandet att särskild kapitalfond ej avsåges skola nu inrättas — syntes medföra vissa svårigheter ur budgetteknisk synpunkt, förordade departementschefen för närvarande ingen ändring i marinförvaltningens förslag men förutsatte, att frågan fortsättningsvis uppmärksammades.

Marinförvaltningen har framhållit, att beredskapskostnaderna utgjorde en avsevärd del av omkostnaderna vid marinverkstäderna. Dessa kostnader utgjordes av dels de rörliga beredskapskostnaderna, varmed avsåges till överdimensioneringen hänförliga högre förrådsomkostnader och tomgångsförluster, vilka huvudsakligen komme att utgöras av fasta material- och arbetsomkostnader, dels de fasta beredskapskostnaderna, varmed avsåges av beredskapskravet förorsakad ökning av driftkostnaderna i allmänhet. De rörliga kostnaderna, vilka huvudsakligen komme att utgöras av lokalhyra, avskrivning å maskiner, värmekostnader samt vissa delar av tjänstemannaavlöningarna, syntes i allmänhet tämligen exakt kunna beräknas, under det att de fasta endast ytterligt approximativt kunde uppskattas. Beredskapskostnadernas täckning medförde således särpräglade problem för marinverkstäderna på grund av förutnämnda speciella förhållanden.

Enligt en av marinförvaltningen verkställd uppskattning skulle beredskapskostnaderna för närvarande utgöra omkring 18 % av den direkta arbetslönen eller sammanlagt för båda marinverkstäderna omkring 1 800 000 kronor. Detta belopp uttages således för närvarande å fakturerade arbeten för såväl försvarets som övriga statliga och privata beställare för att täcka verkstädernas tomgångsförluster, merkostnader för snedbelastningar och transportkostnader samt vissa rent militära uppgifter. Marinförvaltningen

har ansett huvudsakligen två alternativ kunna ifrågakomma för täckande av beredskapskostnaderna och härom anfört följande.

Antingen kunna desamma täckas genom förhöjning av produktpriserna såsom för närvarande är fallet och komma då i sista hand att bestridas av de anslag under fjärde huvudtiteln, ur vilka beställningarna företrädesvis likvideras (huvudsakligen anslaget till underhåll av flottans fartyg m. m.) eller också kunna särskilda medel anvisas under fjärde huvudtiteln för täckande av desamma. Enligt det förra alternativet skulle även beställningar från privata komma att belastas med täckning för sådana beredskapskostnader, som icke äro hänförliga till rena tomgångsförluster. En sådan anordning kan emellertid komma att medföra svårigheter för marinverkstäderna, då det gäller att hävda sig i konkurrens med privata företag, som icke behöva räkna med andra beredskapskostnader än dem som sammanhänga med tomgångsförluster.

Marinförvaltningen har för sin del kommit till den uppfattningen, att beredskapskostnaderna i varje fall tills vidare böra täckas från en särskild delpost å anslaget till underhåll av flottans fartyg m. m.

Departementschefen har anfört, att en uppskattning av beredskapskostnaderna åtminstone för närvarande måste bli i hög grad osäker. I brist på säkrare utgångspunkter ansåge departementschefen sig emellertid kunna godtaga marinförvaltningens beräkningar. Beredskapskostnaderna syntes, i principiell överensstämmelse med marinförvaltningens förslag, böra bestridas från en särskild anslagspost under anslaget Marinen: Underhåll av fartyg m. m.

Marinförvaltningen har ansett, att erforderliga rörelsemedel borde ställas till ämbetsverkets förfogande för marinverkstädernas verkstadsdrift. Marinverkstäderna borde därför i likhet med vad som på sin tid skett beträffande krigsmaterielverket och försvarets fabriksstyrelse tilldelas ett särskilt anvisat rörelsekapital, vilket borde beräknas till sådant belopp, att verkstadsförråden kunde inlösas och förekommande bristsaldon å verkstädernas drifttitlar kunde täckas. Det sålunda erforderliga rörelsekapitalet syntes böra anvisas å fonden för förlag till statsverket. Enligt av marinförvaltningen verkställd beräkning skulle för ändamålet erfordras ett kapital av 6 000 000 kronor.

Departementschefen har anfört, att, i likhet med krigsmaterielverket och försvarets fabriksverk, även marinverkstäderna borde erhålla särskilda rörelsemedel till sitt förfogande. Marinförvaltningens beräkning av medelsbehovet syntes kunna godtagas, och för ändamålet borde således under fonden för förlag till statsverket anvisas ett investeringsanslag av 6 000 000 kronor.

Genom beslut den 17 maj 1946 har Kungl. Maj:t bland annat föreskrivit, att vid örlogsvarven i Karlskrona och Stockholm finge uppläggas särskilda vinst- och förlustkonton avseende arbeten för beställare utom marinen, vilka konton skulle få belastas med uppkommande icke förutsedda förluster å enskilda arbeten samt tillgodoföras uppkommande vinster å utförda dylika arbeten. Prissättning av tillverkningar för marinens och även övriga statliga beställares räkning sker däremot vanligen enligt s. k. bok- och räkningsförfarande, varvid s. k. anvisningar ställts till förfogande för kostnadernas

bestridande. Storleken av dessa anvisningar har gjorts beroende av preliminära kostnadsberäkningar. Sedan arbetet slutförts, har avräkning skett, varvid den slutliga belastningen av anvisningen fastställts. I vissa fall ha fasta anbud avgivits, vilket emellertid endast torde ha förekommit i sådana fall, då kostnaderna i förväg kunnat tämligen exakt beräknas.

Marinförvaltningen har framhållit, att man i samband med att marinverkstäderna erhållit liknande organisation som de affärsdrivande verken finge lägga andra synpunkter på prissättningsfrågan. Det syntes sålunda kunna krävas, att marinverkstäderna i regel skulle avgiva fasta anbud även å arbeten, som skulle utföras för marin eller annan statlig myndighet, såvida icke särskilda förhållanden omöjliggjorde detta. Ett sådant förfaringssätt syntes för övrigt vara helt i överensstämmelse med gällande upphandlingsförordning. Detta medförde emellertid, att förlustrisker komme att föreligga i avsevärt större utsträckning än hittills liksom givetvis även vinstmöjligheter.

Marinförvaltningen har således föreslagit, att i marinverkstädernas bokföring skulle uppläggas vinst- och förlustkonton för redovisning av resultatet av rörelsen enligt inom affärsverksamhet i allmänhet gängse principer. Det syntes böra ankomma på marinförvaltningen att årligen i samband med avslutandet av räkenskaperna för marinverkstäderna underställa Kungl. Maj:t frågan om disposition av överskottsmedlen och täckning av eventuellt underskott. Återstående medel borde tillgodoföras riksstatens inkomsttitel för diverse inkomster.

Marinförvaltningen har förutsatt, att de båda verkstädernas vinst- och förlustkonton skola redovisas åtskilda. Överförande av överskottsmedel från en marinverkstad till täckande av underskott å den andra verkstadens vinst- och förlustkonto skulle således icke förekomma.

I samband med införandet av en rationell självkostnadsberäkning vid marinverkstäderna har marinförvaltningen funnit bestämmelser böra meddelas jämväl angående disposition av inkomster vid skrotförsäljning. Det syntes ändamålsenligt, att inkomster vid försäljning av sådant skrot, som kunde hänföras till viss bestämd arbetsorder, krediterades vederbörligt konto för arbete samt att övriga skrotinkomster krediterades särskilt konto under driftomkostnaderna. I sistnämnda fall komme således skrotinkomsterna att medföra minskning av omkostnaderna för verkstädernas produkter i sin helhet, vilket syntes marinförvaltningen riktigt.

Marinförvaltningen har föreslagit, att den kamerala revisionen av marinverkstädernas räkenskaper verkställes av försvarets civilförvaltning samt att en driftsteknisk och driftsekonomisk granskning av verksamheten utföres av marinförvaltningens varvs- och verkstadsbyrå jämte en av Kungl. Maj:t förordnad revisor.

Vid örlogsvarven i Stockholm och Karlskrona finnas inrättade vissa s. k. självförsörjande inrättningar, nämligen oljefabriken och repslagarverkstaden i Karlskrona samt Karlskrona och Stockholms varvs kraftcentraler. Beträffande dessa gäller, att vid kalkylerandet av verkstädernas produktpriser skall iakttagas att inkomsterna ej blott skola balansera de lö-

pande utgifterna utan jämväl kunna bestrida kostnaderna för den förnyelse av arbetsmaskiner m. m., som är nödvändig för driftens uppehållande i erforderlig omfattning och som i övrigt betingas av dess rationella bedrivande. Vidare skola för verkstädernas behov uppläggas särskilda förnyelsefonder, till vilka vid varje budgetårs utgång skola överföras de medel, som skola avsättas till förnyelse av maskiner och inventarier. Frågan om användande av medel från förnyelsefonderna till anskaffande av nya objekt i ersättning för utrangerade m. m. skall för varje budgetår underställas Kungl. Maj:ts prövning.

De båda kraftcentralerna omfatta alla anläggningar, som erfordras för distribution av den för örlogsvarven inklusive marinverkstäderna behövliga elektriska energien.

Marinförvaltningen har funnit önskvärt, att de föreslagna reglerna för självkostnadsberäkningens anordnande vid marinverkstäderna skulla kunna tillämpas även vid kalkylerandet av de fyra självförsörjande inrättningarnas produktpriser. Ur organisatorisk synpunkt kunde beträffande de båda kraftcentralerna ifrågasättas, huruvida de borde underställas vederbörande militärtekniska avdelningar eller inordnas i marinverkstäderna. Marinverkstäderna vore otvivelaktigt de största kraftförbrukarna. Driften som sådan av kraftcentralerna hade å andra sidan föga samband med driften av marinverkstäderna. Marinförvaltningen ansåge emellertid övervägande skäl tala för att kraftcentralerna kvarstode under respektive marinverkstäder såsom särskild produktionsavdelning samt att självkostnadsberäkningen vid desamma anordnades efter samma riktlinjer, som komme att uppdragas för verkstäderna. På enahanda sätt borde förfaras med oljefabriken och repslagarverkstaden i Karlskrona. Å förnyelsefonderna för ifrågavarande inrättningar förefintliga behållningar borde i anslutning därtill överföras till de föreslagna maskinersättningskontona vid respektive marinverkstäder.

Marinförvaltningens förslag beträffande vinst- och förlusträkning har synts departementschefen i huvudsak godtagbart. Även de av marinförvaltningen framlagda förslagen i fråga om inkomster vid skrotförsäljning och örlogsvarvens självförsörjande inrättningar har departementschefen i princip biträtt.

Vad beträffar revisionen av marinverkstädernas räkenskaper, såväl kameral som tekniskt-ekonomisk, har departementschefen ansett ytterligare överväganden erforderliga. Det syntes departementschefen få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela erforderliga bestämmelser i ämnet.

Departementschefen har slutligen framhållit, att det vore svårt, för att icke säga ogörligt, att i alla hänseenden ernå ett helt rättvisande underlag för självkostnadsberäkningen, vilket sammanhängde därmed, att rörelsen vid dessa verkstäder bedreves under förhållanden som så väsentligt skilde sig från vanlig varvsdrift. Å andra sidan finge förslagets genomförande sägas innebära en avsevärd förbättring i jämförelse med nu tillämpade grunder för självkostnadsberäkningen och borde vara ägnat att öka möjligheterna att bedöma verkstadsdriftens ekonomiska resultat och därigenom tillgodose syftet med omläggningen.

Utskottet. Såsom departementschefen framhållit åsyftades med den vid 1944 års riksdag beslutade omorganisationen av Stockholms och Karlskrona örlogsvarv bland annat att skapa möjligheter att verkställa rättvisande självkostnadsberäkningar för verkstadsrörelsen vid varven. Sedan de båda varvens omorganisation planenligt genomförts och verkstadsdriften vid vartdera varvet sammanförts till en verkstadsavdelning, marinverkstäderna, ha sådana möjligheter numera ansetts föreligga. Förevarande proposition innefattar förslag till åtgärder i syfte att ernå ett så långt möjligt rättvisande underlag för självkostnadsberäkningen.

I propositionen har till en början behandlats spörsmålet om redovisningen av marinverkstädernas anläggningsvärden. Med hänsyn till de svårigheter, som för närvarande föreligga att avgöra vilka örlogsvarvens fastigheter, som böra hänföras till marinverkstäderna, har departementschefen förordat, att verkstädernas fastigheter alltjämt skola vara redovisade å marinens delfond av försvarets fastighetsfond och att ingen särskild fondredovisning skall äga rum beträffande örlogsvarvens tillgångar i övrigt. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot detta förslag.

Såsom i ärendet föreslagits skulle marinverkstäderna erlägga hyra till försvarets fastighetsfond för den å fonden redovisade fasta egendom, som disponeras av verkstäderna. Hyreskostnaden har för verkstäderna i Stockholm och Karlskrona beräknats till sammanlagt 700 000 kronor för nästa budgetår. Denna beräkning kan av utskottet godtagas. Nyssnämnda förhållande bör i enlighet med departementschefens förslag medföra, att motsvarande belopp beräknas såsom hyresinkomst för marinens delfond av fastighetsfonden. Till denna fråga återkommer utskottet vid behandlingen av propositionen nr 108 med förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1947/48. Vidare bör, såsom departementschefen framhållit, berörda hyresbelopp av marinverkstäderna inkalkyleras i priserna å utförda arbeten. Detta medför en ökad belastning å det av Kungl. Maj:t i årets statsverksproposition, fjärde huvudtiteln, punkt 93, äskade anslaget Marinen: Underhåll av fartyg m. m. Utskottet anser sig kunna tillstyrka, att under nämnda anslag för mötande av denna merbelastning beräknas ett belopp av 700 000 kronor, samt gör vid behandlingen av fjärde huvudtiteln härav föranledd hemställan.

Departementschefen har vidare förordat, att i likhet med vad fallet är vid krigsmaterielverket och försvarets fabriksverk, särskilda rörelsemedel skola ställas till marinverkstädernas förfogande. Medelsbehovet för ändamålet har beräknats till 6 000 000 kronor, vilket belopp föreslagits skola anvisas såsom investeringsanslag under fonden för förlag till statsverket. Utskottet har ansett sig böra tillstyrka förslaget i fråga och har icke något att invända vare sig mot beräkningen av det ifrågavarande medelsbehovet eller mot det föreslagna sättet för medlens anvisande.

Utskottet, som ej heller i övrigt har någon erinran att framställa mot vad departementschefen i detta ärende anfört, får i nu förevarande sammanhang hemställa,

att riksdagen må till *Rörelsekapital för marinverkstäderna* för budgetåret 1947/48 under fonden för förlag till statsverket anvisa ett investeringsanslag av 6 000 000 kronor.

Stockholm den 22 april 1947.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Pauli, Gränebo, Larsson, Karl Andersson, Bergvall, Gustaf Karlsson, Mannerskantz, Gillström, von Heland och Lundgren; samt

från andra kammaren: herrar Törnkvist, Skoglund i Doverstorp, Eriksson i Stockholm, Svensson i Grönvik, Ward, Rubbestad, Hall, Lindholm, Åkerström, Holmström, Thapper och Persson i Svensköp.